



Kúria végzése

Az ügy száma: Bfv.III.1.027/2025/14.

A határozat szintje: felülvizsgálat

A tanács tagjai: Molnár Ferencné dr., a tanács elnöke
Dr. Hornyák Szabolcs János, előadó bíró
Dr. Harangozó Attila, bíró
Dr. Horváth Péter, bíró
Dr. Varga Eszter, bíró

Az eljárás helye: Budapest

Az eljárás formája: tanácsülés

Az ülés napja: 2026. április 14.

Az ügy tárgya: emberölés bűntettének kísérlete és más bűncselekmény

Terhelt(ek): terhelt

Első fok: Pest Megyei Bíróság, 7.B.105/2005/68., ítélet,
tárgyalás, 2007. március 26.

Másodfok: Fővárosi Ítéltábla, 2.Bf.184/2007/8., végzés,
nyilvános ülés, 2007. november 27.

Az indítvány előterjesztője: a Legfőbb Ügyészség

Az indítvány iránya: hatályban tartás

Rendelkező rész

Az emberölés bűntettének kísérlete és más bűncselekmény miatt a terhelt ellen folyamatban volt büntetőügyben a Legfőbb Ügyészség által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a Pest Megyei Bíróság 7.B.105/2005/68. számú ítéletét és a Fővárosi Ítéltábla 2.Bf.184/2007/8. számú végzését hatályában fenntartja.

A felülvizsgálati eljárásban felmerült 26.670 (huszonhatezer-hatszázhetven) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

I.

[1] A Pest Megyei Bíróság a 2007. március 26. napján kihirdetett 7.B.105/2005/68. számú ítéletével a terheltet bűnösnek mondta ki különös kegyetlenséggel, több emberen, tizennegyedik életévét be nem töltött személy ellen elkövetett emberölés büntettének kísérletében és csekély mennyiségű kábítószerre megszerzéssel elkövetett kábítószerrel visszaélés vétségében. Ezért – halmazati büntetésként – életfogytig tartó fegyházbüntetésre és 10 év közügyektől eltiltásra ítélte azzal, hogy a terhelt legkorábban 30 év eltelté után bocsátható feltételes szabadságra. Rendelkezett az előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról, a bűnjelekről és a bűnügyi költségről.

[2] Védelmi fellebbezések alapján eljárva a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a 2007. november 27. napján jogerős 2.Bf.184/2007/8. számú végzésével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta azzal, hogy az élet elleni cselekmény megnevezése helyesen több emberen, részben különös kegyetlenséggel és részben tizennegyedik életévét be nem töltött személy ellen elkövetett emberölés büntettének kísérlete. Egyebekben az elsőfokú ítéletet – a bűnügyi költségre vonatkozó rendelkezés pontosítása mellett – helybenhagyta.

[3] A jogerős ítéletben rögzített tényállás lényege a következő.

A terhelt 2003. július 24. napján ismerkedett meg a tanúl-gyel, akivel szerelmi kapcsolatot létesített, és rövidesen odaköltözött a tanúl című szám alatti lakásába. Ezen időponttól együtt nevelték a tanúl korábbi élettársi kapcsolatából származó két kiskorú gyermekét, a dátum1 napján született egyéb érdektelen személy1-et és a dátum2 napján született elhalt sértettet. A terhelt a gyermekekkel jó kapcsolatba került, jól bánt velük, gyakran vigyázott rájuk édesanyjuk távollétében. A terheltnek ebben az időben – a tanúl-gyel való megismerkedését követően – munkahelye nem volt, jövedelemmel nem rendelkezett. 2003 szeptemberében a terhelt és a tanúl szerelmi kapcsolata véget ért, azonban megegyeztek abban, hogy a terhelt a lakásban maradhat mindaddig, amíg nem talál magának munkát és megfelelő albérletet. Ennek fejében vállalta, hogy továbbra is vigyáz a gyerekekre szükség esetén, óvodába, bölcsődébe hordja őket, és elvégzi a gyermekek ellátásával kapcsolatos otthoni feladatokat is.

A sértett és a tanúl 1992-1993. év – pontosabban meg nem határozható időpont – óta ismerik egymást, közelebbi kapcsolatban nem voltak. 2003. október 26. napja előtt kb. 2 héttel a sértett és a tanúl egy közös barátjuknál futottak össze, ahol a sértett elmondta a tanúl-nek, hogy bérbeadó lakást keres. A tanúl erre azt javasolta, hogy menjen ki hozzá című szám alatti lakásába, aludjon nála és nézzen szét ott, mivel valószínűleg olcsóbban tud lakást bérelni, mint város1-ben.

A sértett élt is a meghívással, és 2003. október 10. napján (pénteken) a délutáni órákban meglátogatta a tanúl-et. Ekkor ismerkedett meg a terhelttel, akit szimpatikusnak és barátságosnak tartott. A péntek éjszakát a tanúl lakásában töltötte, majd, mivel tudta, hogy a tanúl-nek szombaton éjszaka dolgoznia kell, aznap már nem akart ott aludni. A terhelt azonban megkérte arra, hogy maradjon ott szombat éjszakára is, mivel együtt az időt jobban el tudnák tölteni, mint ő egyedül. A sértett a kérésnek eleget is tett, a szombat éjszakát a tanúl lakásán töltötte, onnan 2003. október 12. napján (vasárnap) ment el.

Az előzetes tervek szerint már úgy volt, hogy a terhelt a 2003. október 25-26-i hétvégén hazaköltözik az édesanyjához település1-be. Ezért ezen a hétvégén végig a tanúl édesanyja, tanú2 vigyázott volna a gyermekekre tekintettel arra, hogy ez idő tájt tanúl a hétvégeken éjjelente város1-ben virágot áruolt. Utóbb azonban a terhelt, a tanúl és a sértett megbeszélte, hogy a terhelt mégis marad a lakásban, és a sértettel együtt fognak albérletet keresni. Erről a változásról nem tudott előzetesen tanú2, így október 24-ről 25-re (péntekről szombatra) virradó éjszaka, továbbá a szombati napon is ott tartózkodott a lakásban a terhelttel együtt.

Tanúl péntekről szombatra virradó éjszaka dolgozott, és szombaton délelőtt érkezett haza, majd délután ismét elindult „virágozni”, de előbb a nem messze lakó egyéb érdektelen személy2-höz – az új barátjához – ment át. Mivel a terhelt is a lakásban volt, tanú2 szombat éjszakára már nem maradt, és este eltávozott onnan azzal, hogy a terhelt elvállalta, hogy továbbra is vigyáz a gyerekekre.

Tanúl a fáradtsága miatt az éjszakát végül egyéb érdektelen személy2-vel töltötte, és nem ment el virágot árulni. Előzőleg azonban már telefonon megbeszélte a sértettel, hogy a következő nap város1-ben együtt próbálnak munkát keresni. Ezért tanúl város2-ből 2003. október 26. napján, vasárnap a reggeli órákban mégis város1-be utazott, ahol 9 óra 30 perckor találkozott a sértettel, aki a terhelthez hasonlóan továbbra is albérletet keresett, ezért tanúl azt ajánlotta a sértettnek, hogy ismét látogassa meg város2-i lakásán, és beszéljen e tárgyban a terhelttel. Ezt követően a napot a tanúl és a sértett együtt töltötték.

Időközben, 11 óra körüli időben – közelebből meg nem határozható időpontban, pontosan nem ismert okból – a terhelt kis-közepes (a sértett szempontjából nagyobb) erővel olyan súlyosan, durván és kitartóan bántalmazta gyermekkorú elhalt sértettet – többek között – a fején és a felsőtestén, hogy a gyermek a sérülései következtében életét veszítette. Szintén 11 óra körüli időpontban, de már ezen bántalmazást követően a tanúl telefonált a terheltnel, hogy gyermekei felől érdeklődjön, amire a terhelt azt közölte, hogy az elhalt sértett beesett a nagyszobai kanapé mögé, de nem sírt, csak megijedt, annyira nem fájhatott neki. A tanúl először megijedt, azonban miután a terhelt megnyugtatta, közölte vele, hogy csak este fognak hazamenni a sértettel együtt.

A tanú2 előzetes megbeszélés nélkül, 14 óra 45 perc körüli időben megjelent tanúl lakásán azért, hogy gyermekkorú egyéb érdektelen személy1-et elvigye cirkuszba. Az előadás 15 órakor kezdődött város2-ben, ezért tanú2 sietett, de közben megkérdezte a terhelte, hogy a kislány hogy van. A terhelt azt válaszolta, hogy a kisszobában alszik, mert nagyon elfáradt. Ezt követően a kisfiú ruháiért a kisszobába indult a tanú2, miközben a terhelt megelőzte őt és úgy állt meg a kisszobában a gyermekkorú sértett ágyánál, hogy nem lehetett közelebb lépni hozzá. Ez a körülmény feltűnt tanú2-nek, azonban különösebb jelentőséget nem tulajdonított neki, kivette a szekrényből a kisfiú ruháit, kivette és kint felöltöztette. Amíg a cirkuszban voltak a terhelt a halott gyermeket megfürdette, átöltöztette, visszafektette a kiságyába és betakarta.

Tanú2 17 óra körüli időben vitte haza gyermekkorú egyéb érdektelen személy1-et a cirkusból, ekkor ismét érdeklődött a kislány felől, mire a terhelt közölte vele, hogy gyermekkorú elhalt sértett, amíg távolt voltak felébredt, ő megetette, megfürdette és tisztába

tette, de már ismét alszik. Ezt követően tanú2 sietve el is távozott a lakásból, mivel nem akarta lekésni a menetrend szerinti buszjáratát.

Tanú1 és a sértett a 19 óra 40 perckor induló vonattal tért vissza város2-be. Útban hazafelé meglátogatták tanú1 barátját, egyéb érdektelen személy2-t, majd cigarettát vásároltak és 21 óra 45 perc körüli időben érkeztek a lakásba. A gyermekek ekkor már saját szobájukban voltak, gyermekkorú elhalt sértett a kiságyában feküdt változatlanul az alvóruhájába betakarva. A terhelt a nagyszobában tartózkodott. A lakásban a sértett és a terhelt a közös albérletről beszélgettek, a tanú1 eközben a felsíró gyermekkorú egyéb érdektelen személy1-et kísért ki a WC-re. A gyermekkorú sértettet ebben az időszakban senki sem nézte meg közelebbről. A terhelt a beszélgetés során elmondta, hogy hogyan történt gyermekkorú elhalt sértett beesése a kanapé mögé, elmondta azt is, hogy egy autóra, illetve egy építőkockára eshetett rá. A sérülésekről annyit mondott, hogy a kislány megütötte, lehorzsolta a fejét, megsérült az odalán és a halántékán. Azt is mondta, hogy a tanú1 orvossal nézesse meg, nehogy baja legyen az ütéstől, bár közben nem nevezte komolynak a sérülést.

Valamikor 22 óra 30 perc körüli időben a sértett és a terhelt a közeli kocsmába távoztak sörért, eközben a tanú1 a nagyszobában televíziót nézett. Kb. fél óra múlva tértek vissza, majd hármasan a nagyszobában beszélgettek, a hozott sörből fogyasztottak. A sértett és a terhelt abban is megállapodtak az éjszaka folyamán, hogy a következő nap együtt mennek albérletet keresni. Kb. éjjel 1 óra körüli időben a sértett a nagyszobai fotelágyra feküdt le és rövid időn belül elaludt. Tanú1 és a terhelt tovább beszélgettek, ennek során szoba került az is, hogy a terhelt a nap folyamán megrongálta véletlenül a mosógép ajtaját, és többször közölte tanú1-gyel, hogy menjen át a fürdőszobába és próbálja ki, hogy működik-e. Ezt a beszélgetést (a mosógépről) végül azzal zárták le, hogy a terhelt közölte a tanú1-gyel, hogy a „remény hal meg utoljára”. Ezt követően 1 óra 30 perc körüli időben a nagyszobai kanapén elaludtak.

2003. október 27. napján 5 óra körüli időben tanú1 felébredt, észlelte, hogy a mellette fekvő terhelt nem alszik, majd közölte vele, hogy ki kell mennie a mosdóba. A sértett eközben a fotelágyon aludt. Tanú1 távozását követően a terhelt felkelt, utólag meg nem állapítható helyről magához vett egy fanyelű, 11 cm pengehosszúságú recés konyhakést, azzal az alvó sértetthez lépett és minden előzmény nélkül, közepesnél kisebb erővel a nyakát megvágta. A sértett észlelte a szűrő fájdalmat, megfogta a terhelt kezét és pulóverét, majd a terheltet magától eltávolítva felült. Eközben elkapta a kés pengéjét és rákiáltott a terheltre, hogy „mi a faszt csinálsz”, a terhelt ezalatt továbbra is a kést rángatta és nem szólt semmit. A sértett ezután fel akart állni, a kést megpróbálta kicsavarni a terhelt kezéből, melynek következtében a pengéje eltörött, megsebezve a kezét. Ezt követően a terhelt távozott a szobából, becsukva az ajtót, majd néhány másodperc múlva ismételen kinyitotta és visszanézett, miközben a sértett ugyanúgy rákiabált. Ekkor a terhelt becsukta az ajtót és kimenekült a lakásból. A mosdóban tartózkodó tanú1 a hangokat hallva, sietve kinyitotta a fürdőszoba ajtaját, de az nekiütközött a bejárati ajtónak, amelyen éppen kifelé igyekezett a terhelt. Ekkor megkérdezte a terhelttől, hogy hová megy, aki azonban nem válaszolt, hanem felemás cipőben – a sértett barna színű bőr- és a saját fekete sportcipőjében – elrohant. Tanú1 benyitott a nagyszobába, ahol meglátta a sértettet, akinek folyt a vér a nyakából. A sértett elmondta, hogy a terhelt megvágta a nyakát. Időközben azt is hallották, hogy gyermekkorú egyéb érdektelen személy1 hangosan sír, ezért tanú1 beszaladt a kishálóba a gyerekeihez. Látva, hogy a kishálóban nincs semmi baja, ezt követően a kishálóhoz ment, akit egyre hangosabban és idegesebben kezdett keltegetni, észlelve, hogy nem ébred fel. A sértett hallva tanú1 kiabálását, szintén bement a kishálóba és a kisháló testét megfogva érezte, hogy az merev, és a gyermek nem lélegzik. Ezt követően kihívták a mentőket és a rendőrséget.

Eközben a terhelt a város2-i vízmű közelében lévő erdőben öngyilkosságot kísérelt meg egy eldobott konzervdoboz recés peremével, mindkét alkarját és a nyakát megvágta. Erősen kihűlt állapotban találtak rá, és szállították be a Kórház Intenzív Osztályára.

Gyermekkorú elhalt sértett halálát a bántalmazás következtében kialakult keményburok alatti nagy kiterjedésű bevérzés mellett lágyburki bevérzés, valamint a hasúri és a mellúri szervek durva sérüléseihez társult vérvesztéses shock okozta. A gyermekkorú sértett életét semminemű orvosi beavatkozás sem mentette volna meg. A keményburok alatti bevérzés, a tüdők zúzódása, a gyomor falának szakadása, a rekesz szakadása, a lép- és májroncsolódás külön-külön, önmagukban is életveszélyes állapotot eredményeztek.

A sértett az őt ért bántalmazás során összesen három rendbeli sérülést szenvedett el: a bal fülkagyló horzsolását, a nyak elülső felszínén elhelyezkedő 6-7 cm-es metszett sebzést, valamint a jobb tenyér felületes sebzését. A sérülések büntetőjogi gyógytartama nyolc napon belüli. Az elszenvedett sérülés következtében a sértett sem közvetlen, sem közvetett életveszélyes állapotba nem került, azonban figyelemmel a támadott testtájékra, a támadás módjára és a támadás élet kioltására alkalmas eszközére, súlyosabb, akár a sértett halálát eredményező sérülés bekövetkezésének reális lehetősége is fennállt, amely eredmény elmaradása nem a terhelten múltott.

II.

[4] A bíróság jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozata ellen a Legfőbb Ügyészség a Be. 651. § (3) bekezdésében írt kötelezettségére figyelemmel, a Be. 649. § (4) bekezdésére alapítottan terjesztett elő felülvizsgálati indítványt.

[5] A Legfőbb Ügyészség BF.184/2025/4. számú felülvizsgálati indítványában a jogerős határozat hatályban tartását indítványozta.

[6] Az ügyészség álláspontja szerint az Emberi Jogok Európai Bírósága (a továbbiakban: EJEB) egyezményesértést megállapító döntése akkor alapozza meg a felülvizsgálati eljárást, ha a törvényben kihirdetett nemzetközi szerződés valamely rendelkezésének sérelme a büntetőügyben eljáró bíróság jogerős határozatában, vagy az ügydöntő határozathoz vezető büntetőeljárásban valósult meg. E körben hivatkozott az EBH 2015.B.7. számú eseti döntésre.

[7] Kifejtette, hogy felülvizsgálati ok ugyanakkor nem valósul meg, ezért az anyagi jogerő feloldására, a jogerős határozat megváltoztatására nincs törvényes lehetőség, és a megtámadott ítélet hatályban tartása indokolt, ha a nemzetközi szerződéssel létrehozott emberi jogi szerv (EJEB) nem az életfogytig tartó szabadságvesztés kiszabását tekintette egyezményesértőnek, hanem egy – már a büntetés-végrehajtás szakaszába tartozó – felülvizsgálati lehetőség olyan időpontban történő megnyílását, amely az EJEB által ajánlott idő kitöltése után „de facto” csökkenthetővé teszi az életfogytig tartó szabadságvesztére ítélt büntetését.

[8] Álláspontja szerint az EJEB jelen ügyben a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségének felülvizsgálatára vonatkozó szabályozás általa vélt hiányosságát ítélte egyezményesértőnek, így az EJEB döntéséből egyedül az következik, hogy az alkalmazott jogszabály mellett további szabályozás szükséges, ami nem jogalkalmazói, hanem jogalkotói feladat.

[9] Mindezek alapján a kötelezően lefolytatandó felülvizsgálati eljárásban a Kúria állapíthatja meg, hogy a konkrét ügyben az egyezményesértés jogalkalmazói eszközökkel nem

orvosolható, és így az EJEB által a terhelt vonatkozásában a más terhelt és mások kontra Magyarország ügyben hozott ítélet alapján nincs ok és mód az alapügyben meghozott ítélet megváltoztatására.

[10] A terhelt védője a Legfőbb Ügyészség felülvizsgálati indítványára tett észrevételében indítványozta, hogy a Kúria a jogerős határozatot változtassa meg akként, hogy a terhelt legkorábban 25 év eltelte után bocsátható feltételes szabadságra. Álláspontja szerint az Emberi Jogok Európai Bírósága döntése értelmében a korábban kiszabott büntetés sérti az Egyezmény 3. cikkét, mely alapján a jogsértés kiküszöbölése az első- és másodfokú határozat megváltoztatásával korrigálható.

[11] A Kúria a felülvizsgálati indítványt a Be. 660. § (1) bekezdése szerinti tanácsülésen, a Be. 655. § (1) bekezdése szerint öt hivatásos bíróból álló tanácsban bírálta el.

III.

[12] A Legfőbb Ügyészség felülvizsgálati indítványa az alábbiak szerint alapos.

[13] A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, a jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozattal szembeni jogi – és nem ténybeli – kifogás lehetőségét biztosítja. Kizárólag a Be. 649. §-ában megjelölt anyagi és eljárásjogi okokból vehető igénybe, a felülvizsgálati okok törvényi köre nem bővíthető.

[14] A Be. 648. § c) pontja értelmében a bíróság jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozata ellen felülvizsgálatnak az Alkotmánybíróság vagy nemzetközi szerződéssel létrehozott emberi jogi szerv határozata alapján is helye van.

[15] A Be. 649. § (4) bekezdése szerint nemzetközi szerződéssel létrehozott emberi jogi szerv határozata alapján felülvizsgálati indítvány terjeszthető elő, ha nemzetközi szerződéssel létrehozott emberi jogi szerv megállapította, hogy az eljárás lefolytatása vagy a bíróság jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozata megsértette a törvényben kihirdetett nemzetközi szerződés valamely rendelkezését, feltéve, hogy a nemzetközi emberi jogi szerv joghatóságának Magyarország alávetette magát.

[16] Ezen felülvizsgálati ok a következők szerint megvalósult.

[17] Az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én kelt Egyezményt (Egyezmény) kihirdető 1993. évi XXXI. törvény 3. §-ában foglaltak szerint megtörtént az EJEB illetékességének és joghatóságának elismerése.

[18] Az Egyezmény 46. cikk 1. bekezdése szerint a szerződő felek vállalják, hogy magukra nézve kötelezőnek tekintik az EJEB végleges ítéletét minden ügyben, amelyben félként szerepelnek.

[19] Az EJEB joghatóságának, illetve ítélete kötelező érvényének Magyarország általi elismerése ténylegesen azáltal valósul meg, hogy törvényben biztosított annak lehetősége, miszerint az EJEB által megállapított egyezményisértést feloldó, már nem magában rejtő – tehát az Egyezménynek megfelelő – határozat születhessen a korábban jogerősen lezárt eljárás esetében.

[20] Az EJEB a terhelt (és mások) kérelme alapján indult ügyben a dátum3 napján kiadott végleges ítéletében megállapította, hogy az Egyezmény 3. Cikkét megsértették.

[21] A Be. 651. § (3) bekezdése alapján a Be. 649. § (3)-(5) bekezdésében meghatározott esetben a legfőbb ügyész hivatalból köteles a felülvizsgálati indítványt benyújtani.

[22] A legfőbb ügyész ezen kötelezettségének eleget tett, és felülvizsgálati indítványt nyújtott be a Kúriához.

[23] A Be. 659. § (4) bekezdése alapján a Be. 649. § (4) bekezdésében és (5) bekezdésében meghatározott esetben a felülvizsgálati indítványt a törvénnyel kihirdetett nemzetközi szerződéssel ellentétes jogszabály figyelmen kívül hagyásával, illetve a nemzetközi emberi jogi szerv döntésének alapulvételével kell elbírálni.

[24] Az Egyezmény megsértésének jogi ténye a jogerős elítélés felülvizsgálatának törvényi oka.

[25] A felülvizsgálati ok megvalósulása azonban nem feltétlenül eredményezi a jogerős határozat megváltoztatását.

[26] A Be. 649. § (4) bekezdésére alapított felülvizsgálat esetében (is) a Kúriára tartozik annak vizsgálata, hogy a jogerős határozatban megállapított tényállás alapján hozható-e felülvizsgálati eljárásban az Egyezménynek megfelelő határozat, vagy ahhoz az eljárás megismétlése szükséges.

[27] A Be. 659. § (4) bekezdés zárófordulatából következően elsődlegesen az EJEB ítélete szerinti döntést, az Egyezmény megsértésének tényét kell alapul venni, azonban ez nem jelenti azt, hogy a Kúria ne lenne figyelemmel az EJEB döntésének indokaira, tekintettel arra is, hogy az EJEB a független ítélezés külső, alkotmányos kontrollját jelenti.

[28] Az EJEB határozatai az eljárásban szereplő valamennyi félre, de csak rájuk nézve kötelező. A nemzeti bíróságokra az a feladat hárul, hogy a hatáskörükbe tartozó ügyekben a hatályos jogszabályok alkalmazása során az Egyezményt ne sértsék meg. A Kúriára emellett az a kötelezettség hárul, hogy egyezményesértés miatt benyújtott felülvizsgálati ok esetén eljárjon, s ha az eljárás megismétlésére nincs szükség, akkor e rendkívüli jogorvoslatot a nemzetközi emberi jogi szerv döntésének alapulvételével bírálja el.

[29] A Kúria jelen ügyben a következőket emeli ki, egyezően az EJEB ítéletében foglaltakkal (lásd a más terhelt és mások kontra Magyarország ítélet 8-11. pontját):

– A büntetés automatikus felülvizsgálata egy meghatározott minimális időtartam letelte után fontos biztosítékot jelent a fogvatartott számára a 3. cikk megsértésével járó fogva tartás kockázata ellen (Hutchinson kontra Egyesült Királyság ügy, Vinter és társai kontra Egyesült Királyság ügy);

– Az a tény, hogy a kérelmezők csak azt követően remélhetik a szabadulás irányába tett előrehaladásuk vizsgálatát, ha életfogytig tartó szabadságvesztés-büntetésükből hosszú időt már letöltöttek, elegendő volt annak megállapításához, hogy a kérelmezők életfogytig tartó büntetése az Egyezmény 3. cikke értelmében nem tekinthető csökkenthetőnek. Az ilyen hosszú várakozási idő indokolatlanul késlelteti annak a hatóságok általi felülvizsgálatát, hogy „az életfogytiglani szabadságvesztésre ítélt személyben bekövetkezett változások olyan jelentősek-e, és a büntetés során a személy olyan előrehaladást tett-e a rehabilitáció irányába, amelyek alapján a további fogvatartás törvényes büntetőjogi indokokkal már nem igazolható” (lásd Vinter és társa ítélet 119. pontját).

– Ennélfogva megsértették az Egyezmény 3. cikkét.

[30] A felülvizsgálati indítvánnyal támadott határozatban az alapügyben eljáró bíróság a terhelttel szemben az elkövetéskor (2003. október 27.) hatályos Btk., az 1978. évi IV. törvény alkalmazásával szabta ki a büntetést.

[31] Az 1978. évi IV. törvény 40. § (1) bekezdése szerint a szabadságvesztés életfogytig vagy határozott ideig tart.

[32] Az 1978. évi IV. törvény 47/A. § (1) bekezdés alapján életfogytig tartó szabadságvesztés kiszabása esetén a bíróság az ítéletében meghatározza a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját, vagy a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségét kizárja. A (2) bekezdés akként rendelkezik, hogy ha a bíróság a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségét nem zárja ki, annak legkorábbi időpontját legalább húsz évben, ha az életfogytig tartó szabadságvesztést olyan bűncselekmény miatt szabta ki, amelynek büntetethetősége nem évül el, legalább harminc évben határozza meg.

[33] Az 1978. évi IV. törvény 166. § (2) bekezdés d), f) és i) pontja értelmében a büntetés tíz évtől tizenöt évig terjedő, vagy életfogytig tartó szabadságvesztés, ha az emberölést különös kegyetlenséggel, több emberen vagy tizennegyedik életévét be nem töltött személy ellen követik el.

[34] A 2013. évi CCXL. törvény a büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról (Bv. tv.) 188. § (1) bekezdése szerint a szabadságvesztésre ítélt feltételes szabadságra bocsátható, ha az életfogytig tartó szabadságvesztésnek a bíróság által meghatározott tartamát letöltötte, és alaposan feltehető, hogy a büntetés célja további szabadságelvonás nélkül is elérhető.

[35] Az ügydöntő határozatban a bíróság a terhelttel szemben életfogytig tartó szabadságvesztést szabott ki, és nem zárta ki a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségét, annak legkorábbi időpontját harminc évben határozta meg.

[36] Megállapítható, hogy az EJEB hivatkozott határozata a kérelemmel érintett jogerős ítélet vonatkozásában általánosságban utalt az életfogytig tartó szabadságvesztés kiszabására, a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjára és feltételeire vonatkozó magyar jogi szabályozásra.

[37] Az EJEB vizsgálta, hogy a felülvizsgálati mechanizmus megfelel-e az EJEB esetjogában lefektetett kritériumoknak. E körben az életfogytig tartó szabadságvesztésre ítélték esetében a feltételes szabadságra bocsátás vizsgálatára törvényileg előírt hosszú várakozási időt kifogásolta (más terhelt és mások kontra Magyarország ítélet 9-10. pont).

[38] Az EJEB ítélete tehát nem állapította meg a Pest Megyei Bíróság 7.B.105/2005/68. számú ítélete és a Fővárosi Ítéltábla 2.Bf.184/2007/8. számú végzése meghozatala során alkalmazott valamely jogszabály egyezményesértő voltát, így nem tekintette Egyezménybe ütközőnek az eljáró bíróságok által a terhelt vonatkozásában alkalmazott 1978. évi IV. törvény 47/A. §-át sem.

[39] Az EJEB más terhelt és mások kontra Magyarország ügyben 2024. április 25. napján kiadott ítélete az életfogytig tartó szabadságvesztés kiszabására és a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségének meghatározására vonatkozó konkrét ítéleti rendelkezéseket nem kifogásolta, hanem a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségének felülvizsgálatára vonatkozó szabályozás hiányosságát ítélte egyezményesértőnek. Ez azonban nem az ítéletet hozó bíróságok eljárására, és nem is a jogerős ügydöntő határozatra vonatkozik, a felrótt hiányosság jogalkalmazással nem pótolható, hanem kizárólag jogalkotással orvosolható.

[40] Ha pedig jogalkotásra van szükség, akkor felülvizsgálati ok nem valósul meg, nem keletkezik felülvizsgálati döntési jogkör, mert a hiányzó jogszabályt a Kúria nem alkothatja meg, s nem pótolhatja azt az Egyezmény közvetlen alkalmazásával. Jogszabálynak az Egyezménybe ütközését a hazai bíróságok és a Kúria sem állapíthatja meg. Az egyezményesértés megállapítása az EJEB hatáskörébe tartozik (EBH 2018.B.6.).

[41] A Kúria nem észlelt olyan, a Be. 649. § (2) bekezdése szerinti további felülvizsgálati okot, melynek vizsgálatára a Be. 659. § (6) bekezdése alapján hivatalból köteles.

[42] Ekként a Kúria a Legfőbb Ügyészség által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a megtámadott határozatot a Be. 662. § (1) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

[43] A felülvizsgálati eljárásban észrevételt benyújtó kirendelt védő díját a Kúria a pártfogó ügyvéd, az ügygondnok és a kirendelt védő részére megállapítható díjról szóló 32/2017. (XII. 27.) IM rendelet 7. § (6) bekezdésére figyelemmel állapította meg.

[44] *A döntés elvi tartalma*

Az életfogytig tartó szabadságvesztésből való feltételes szabadságra bocsátás lehetőségének a jelenlegi törvényi szabályozásnál korábbi vizsgálatát lehetővé tevő, az Emberi Jogok Európai Bírósága szerint hiányzó jogszabályt a Kúria nem alkothatja meg, s nem pótolhatja azt az Egyezmény közvetlen alkalmazásával. Jogszabálynak az Egyezménybe ütközését a hazai bíróságok és a Kúria sem állapíthatja meg.

IV.

[45] A Kúria határozata elleni fellebbezést a Be. 6. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a Be. 650. § (1) bekezdés b) pontja zárja ki.

[46] A Be. 652. § (6) bekezdése szerint minden jogosult csak egy ízben nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a Be. 649. § (3)-(5) bekezdésén alapul. A Be. 652. § (7) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy felülvizsgálati indítvány ugyanazon tartalommal csak egyszer nyújtható be. Az ugyanazon jogosult által ismételten előterjesztett, illetve az azonos tartalommal ismételten előterjesztett indítványt a Kúria érdemi indokolás nélkül elutasíthatja [Be. 656. § (4) bekezdés].

Budapest, 2026. április 14.

Molnár Ferencné dr. s.k. a tanács elnöke, Dr. Hornyák Szabolcs János s.k. előadó bíró, Dr. Harangozó Attila s.k. bíró, Dr. Horváth Péter s.k. bíró, Dr. Varga Eszter s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő

BÉ